
Výbor pro rozvoj

2016/2076(INI)

12.9.2016

STANOVISKO

Výboru pro rozvoj

pro Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin

k akčnímu plánu EU pro boj proti nezákonnému obchodu s volně žijícími
a planě rostoucími druhy
(2016/2076(INI))

Navrhovatel: Brian Hayes

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pro rozvoj vyzývá Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin jako věcně příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

- A. vzhledem k tomu, že přibližně 70 % chudé světové populace žije ve venkovských oblastech a jejich obživa přímo závisí na biologické rozmanitosti; vzhledem k tomu, že ochrana biologické rozmanitosti je tudíž důležitá pro udržitelné živobytí a rozvoj ve prospěch nejchudších; vzhledem k tomu, že naopak i zapojení místních společenství může být pro úspěch této ochrany klíčový;
- B. vzhledem k tomu, že celosvětová biologická rozmanitost a ekosystémové služby jsou ohroženy změnami ve využívání půdy, neudržitelným využíváním přírodních zdrojů, znečištěním a změnou klimatu; vzhledem k tomu, že zejména mnoho ohrožených druhů čelí větším problémům než dříve, a to v důsledku rychle postupující urbanizace, ztráty stanoviště a nezákonného obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy;
- C. vzhledem k tomu, že zapojení EU jakožto právního subjektu do tohoto systému ochrany druhů jen potvrzuje důrazný a odpovědný postoj EU k podpoře udržitelnosti;
- D. vzhledem k tomu, že praktiky používané při hospodaření s přírodními zdroji a nezákonný obchod, jež úzce souvisejí s vládními a bezpečnostními omezeními, představují mezinárodní trestnou činnost, která je z hlediska ročního obrátu čtvrtou největší na světě;
- E. vzhledem k tomu, že většina konfliktů pramení z využívání přírodního bohatství nebo nelegálního obchodu se zvířaty, což ohrožuje místní společenství, biologickou rozmanitost i floru a faunu;
- F. vzhledem k tomu, že konflikty mezi lidmi a zvířaty, jež vyplývají ze ztráty stanovišť a rostoucích potřeb lidí, představují vážnou hrozbu pro další přežití mnoha druhů v různých částech světa; vzhledem k tomu, že úbytek a znehodnocování lesů jsou většinou způsobovány rozšiřováním zemědělské půdy, intenzivní těžbou dřeva, palivového dřeva a dalších lesních produktů a také nadměrnou pastvou; vzhledem k tomu, že volně žijící zvířata, která přicházejí do kontaktu s lidmi, jsou často zabíjena nebo odchycena; vzhledem k tomu, že postavit se ozbrojeným pytlákům může být velmi nebezpečné;
- G. vzhledem k tomu, že sloni a nosorožci jsou na předních příčkách v žebříčku zvířat nejčastěji zabíjených pytláky, což odráží rostoucí celosvětovou poptávku po jejich klech a rozcích; vzhledem k tomu, že pytláci mohou být motivováni chudobou nebo jsou vykořisťováni zločineckými organizacemi, které se snaží najímat lovce se znalostí místních podmínek;
- H. vzhledem k tomu, že obchod s volně žijícími a planě rostoucími druhy, do něhož jsou zapojeni pytláci, ozbrojené nestátní subjekty ze zemí původu, mezinárodní zločinecké skupiny a řada subjektů v cílových zemích, není novým fenoménem, ale jeho rozsah, povaha a důsledky dosáhly u některých druhů nevídané úrovně;
- I. vzhledem k tomu, že je třeba uznat zásadní hodnotu biologické rozmanitosti a její různorodý přínos k udržitelnému rozvoji a blahobytu lidí, v souladu se záměry stanovenými v cíli č. 15 Agendy pro udržitelný rozvoj 2030;

- J. vzhledem k tomu, že trestná činnost související s volně žijícími a planě rostoucími druhy představuje závažnou mezinárodně organizovanou trestnou činnost rozšířenou na celém světě s ročním obratem ve výši nejméně 19 miliard USD, která je tak nyní čtvrtou největší nezákonnou činností na světě; vzhledem k tomu, že má zničující dopad na biologickou rozmanitost a že v důsledku svých úzkých vazeb na korupci negativně ovlivňuje právní stát, zejména v některých afrických regionech, kde velmi záporně působí na potenciál hospodářského rozvoje;
- K. vzhledem k tomu, že EU hraje v boji proti tomuto obchodu důležitou úlohu, neboť Evropa v současnosti představuje pro nezákonný obchod cílový trh a uzel, přes nějž zboží směřuje do dalších oblastí; vzhledem k tomu, že Evropa je také regionem, z něhož pocházejí určité druhy, které jsou předmětem nezákonného obchodu;
1. je znepokojen nárůstem pytláctví a nezákonného obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy a se souvisejícími produkty a jeho nepříznivým vlivem na hospodářství, společnost a životní prostředí; je přesvědčen, že boj proti pytláctví vyžaduje koordinovanou reakci ze strany EU a její pomoc zemím s omezenou schopností chránit volně žijící a planě rostoucí druhy; domnívá se, že EU může hrát výraznější úlohu v projektech zaměřených na ochranu a zachování přírodních rezervací v rozvojových zemích;
  2. připomíná, že biologická rozmanitost a odolné ekosystémy podporují živobytí, zlepšují zabezpečení potravin a výživy, umožňují přístup k vodě a zdraví a výrazně přispívají ke zmírnění dopadů klimatických změn a přizpůsobení se těmto změnám; proto považuje za klíčové chránit biologickou rozmanitost a ekosystémové služby, a zajistit tak přínos udržitelné obživy ke snižování chudoby na celém světě;
  3. zdůrazňuje, že strategie politiky soudržnosti EU, jež je zakotvena ve Smlouvách, musí náležitě zohlednit ochranu volně žijících a planě rostoucích druhů, zdůrazňuje zásadní roli biologické rozmanitosti v rámci cílů udržitelného rozvoje a podporuje stěžejní iniciativu B4Life na ochranu biologické rozmanitosti, která je prováděna zejména pomocí Evropského rozvojového fondu a nástroje pro rozvojovou spolupráci, a cíl 1.2 akčního plánu EU pro boj proti obchodování s volně žijícími a planě rostoucími druhy, který se vztahuje k venkovským společenstvím; vyzývá Komisi, aby zajistila soulad příslušných opatření s cílem rozvojové politiky EU týkajícím se zásadního snižování chudoby, s politikami udržitelného lesnictví a s cíli OSN v oblasti udržitelného rozvoje, zejména s cílem č. 15, a jejich pozitivní vliv zejména na zabezpečování potravin, přirozené prostředí a ekosystémy; vyzývá EU, aby podporovala činnosti vytvářející příjem v chráněných oblastech a jejich nárazníkových zónách (tj. prostřednictvím udržitelného turismu) a aby odpovídajícím způsobem posilovala místní kapacity;
  4. vyzývá Komisi a Radu, aby využily svých nástrojů obchodní a rozvojové politiky k vytvoření specifických programů na důraznější provádění Úmluvy o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (CITES) a k poskytnutí zdrojů pro budování kapacit určených na boj proti pytláctví a nedovolenému obchodování, zejména prostřednictvím podpory, posilování a rozšiřování iniciativ v oblasti prosazování práva, jako jsou Síť pro prosazování práva chránícího volně žijící druhy ve státech ASEAN (ASEAN-WEN), Síť pro prosazování práva chránícího volně žijící druhy v oblasti Afrického rohu (HA-WEN) a Pracovní skupina dohody

z Lusaky (LATF), jejichž cílem je vytvořit odborná regionální centra a poskytnout vzor spolupráce v boji proti trestné činnosti poškozující volně žijící druhy;

5. připomíná, že velká část problémů, jimž EU v souvislosti s nezákonným obchodem s volně žijícími a planě rostoucími druhy čelí, je způsobena nedostatečným prováděním příslušných právních předpisů ze strany členských států EU; naléhavě vyzývá členské státy a všechny další dotčené subjekty, aby prováděly akční plán EU pro boj proti nezákonnému obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy dle stanoveného harmonogramu v souladu se závěry tohoto akčního plánu, který přijala Rada dne 20. června 2016;
6. domnívá se, že bohatství obyvatelstva Afriky ve velké míře závisí na její divoké přírodě a že chudoba venkovských oblastí je podstatným prvkem vedoucím na praktické úrovni k pytláctví;
7. je přesvědčen, že nevládní organizace mohou hrát důležitou roli při kontrole prosazování a při podávání zpráv o trestné činnosti související s volně žijícími a planě rostoucími druhy; vyzývá k další podpoře působení nevládních organizací s ohledem na omezené kapacity místních veřejných orgánů v těchto oblastech činnosti;
8. zdůrazňuje, že ochrana volně žijících a planě rostoucích druhů, jež se většinou zaměřuje na zachování ekosystémů a krajiny prostřednictvím podpory nejdůležitějších populací afrických volně žijících druhů, musí být klíčovým prvkem strategií EU pro snižování chudoby;
9. zdůrazňuje, že pokud nebude akční plán dostatečně financován, bude odsouzen k neúspěchu; domnívá se, že v rozpočtu EU a v rozpočtech jednotlivých členských států musejí být vyčleněny finanční zdroje na provádění tohoto plánu a že by také mělo dojít k jasnému přidělení lidských zdrojů;
10. domnívá se, že trestné činnosti související s obchodem s volně žijícími a planě rostoucími druhy a s lesnictvím by měla být věnována stejná pozornost jako jakékoli jiné mezinárodní organizované trestné činnosti, a proto by se prosazování práva nemělo omezovat jen na pytláky, ale mělo by být zacíleno také na vyšší úroveň organizované trestné činnosti;
11. naléhavě vyzývá vlády dodavatelských zemí, aby: i) zlepšily právní stát a vytvořily účinné odrazující prostředky posílením trestního vyšetřování, stíhání a ukládání trestů, ii) přijaly přísnější právní předpisy, jež by klasifikovaly nezákonný obchod s volně žijícími a planě rostoucími druhy jako „závažný trestný čin“, jemuž by byla věnována tatáž pozornost a přisuzována stejná závažnost jako ostatním formám mezinárodní organizované trestné činnosti, iii) poskytly větší objem prostředků na boj proti trestné činnosti související s obchodem s volně žijícími a planě rostoucími druhy, zejména na posílení prosazování práva v této oblasti, kontrol obchodu, sledování a celních prohlídek a zabavování, iv) se zavázaly k politice nulové tolerance vůči korupci;
12. zdůrazňuje, že v boji proti trestné činnosti související s volně žijícími a planě rostoucími druhy, a to i proti jejímu finančnímu rozměru, je třeba provádět společné intervence na celosvětové úrovni, a to prostřednictvím mezinárodní spolupráce na poli boje proti praní peněz; rovněž zdůrazňuje potřebu zahájit osvětové kampaně a s jejich pomocí omezovat

poptávku po produktech z volně žijících a planě rostoucích druhů;

13. naléhavě vyzývá dodavatelské, tranzitní a cílové země, aby prohloubily vzájemnou spolupráci v boji proti celému řetězci nezákonného obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy; za tímto účelem rovněž vyzývá k užší spolupráci mezi Mezinárodní organizací kriminální policie (Interpolem), Světovou celní organizací (WCO), Úřadem OSN pro drogy a kriminalitu (UNODC) a Úmluvou OSN proti korupci (UNCAC);
14. vyzývá EU, aby zlepšila svou finanční a technickou podporu poskytovanou prostřednictvím nástroje pro rozvojovou spolupráci (DCI) a fondu EDF a zaměřenou na pomoc rozvojovým zemím při provádění vnitrostátních předpisů v oblasti volně žijících a planě rostoucích druhů v souladu s doporučeními úmluvy CITES, což se týká zejména zemí, které nemají dostatečné zdroje na prosazování právních předpisů a stíhání pašeráků;
15. zdůrazňuje, že chudoba a nedostatky ve státní správě umožňují zločincům podplácet špatně placené úředníky donucovacích orgánů; zdůrazňuje potřebu odpovědného řízení rizik spojených s bojem proti pytláctví a obchodu s volně žijícími druhy, jelikož obojí poškozuje ekosystémy a zdroje obživy na venkově, včetně zdrojů založených na ekoturismu, a také potřebu cíleného zvyšování informovanosti specialistů zaměřených na organizovaný zločin a praní špinavých peněz; zdůrazňuje, že rozsáhlá korupce, slabost institucí, oslabování státu, špatná správa a mírné postihy trestných činů souvisejících s volně žijícími a planě rostoucími druhy představují největší problémy, jež je třeba řešit v zájmu účinného boje proti nadnárodnímu nezákonnému obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy; naléhavě vyzývá EU, aby podporovala rozvojové země v jejich úsilí o omezení pohnutek vedoucích k pytláctví tím, že zlepší hospodářské příležitosti, bude prosazovat řádnou správu věcí veřejných a právní stát, poskytne vzdělávání a podporu agenturám, jež se zabývají nezákonným obchodem s volně žijícími a planě rostoucími druhy, a zvýší povědomí o tomto obchodě; vyzývá orgány EU, členské státy a všechny zainteresované státy, aby do doby, než budou známy závěry chystané zprávy úřadu UNODC, systematictěji prošetřovaly vazby mezi nezákonným obchodem s volně žijícími a planě rostoucími druhy a regionálním konfliktem či terorismem; zdůrazňuje, že by měla existovat dlouhodobá protikorupční strategie a že by měla být posílena schopnost účinně vyšetřovat obvinění z údajné spoluúčasti na vládní úrovni; zdůrazňuje, že by to v krajním případě mohlo vést k sankcím na úrovni EU i na širší mezinárodní úrovni;
16. vyzývá ke krokům, které místním činitelům umožní přímý užitek z účasti na ochraně volně žijících a planě rostoucích druhů a společně s opatřeními, jejichž účelem je odrazovat od nezákonných činností, jež jsou spojeny s volně žijícími a planě rostoucími druhy, zlepšit možnosti obživy i bez účasti na takových činnostech; vyzývá zejména k tomu, aby byla tato činnost začleněna jako priorita do různých obchodních dohod a dohod o spolupráci vyjednaných se třetími zeměmi; vyzývá Komisi, aby v této souvislosti zvažila zavedení pilotních projektů zaměřených zejména na odborné vzdělávání a na podporu celních orgánů a lesní správy v rámci dohod o spolupráci;
17. je přesvědčen, že soukromý sektor by měl být podněcován k tomu, aby šel příkladem jak na území EU, tak i mimo něj, a to prostřednictvím kodexu chování, jenž odsuzuje spotřebu nelegálních produktů z volně žijících a planě rostoucích druhů;
18. vyzývá k podpoře iniciativ soukromého sektoru s cílem potlačit nezákonný obchod s volně žijícími a planě rostoucími druhy;

19. vyzývá k tomu, aby při provádění akčního plánu EU probíhala užší a konstruktivní spolupráce mezi zainteresovanými subjekty, mimo jiné mezi organizacemi občanské společnosti a příslušnými odvětvími podnikání, a aby se tak účinněji využívaly stávající nástroje a politiky a posilovala součinnost mezi nimi s cílem zajistit jejich maximální dopad na řešení obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy v celé EU i na celém světě;
20. žádá zásadní změnu v oblasti shromažďování informací, tvorby a prosazování právních předpisů a boje proti korupci ve vztahu k obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy v členských státech i v dalších cílových a tranzitních zemích; proto vyzývá Komisi, aby věnovala těmto stránkám řízení a sledování prosazování mezinárodních norem souvisejících s obchodem s volně žijícími a planě rostoucími druhy velmi pečlivou pozornost;
21. zdůrazňuje, že každá nová obchodní dohoda by měla povinně obsahovat kapitolu o udržitelném rozvoji; domnívá se, že zákonný a udržitelný obchod může mít pozitivní přínos pro udržitelný rozvoj a společenství; je přesvědčen, že EU musí jednat na mezinárodní úrovni a podporovat třetí země v boji proti obchodování s volně žijícími a planě rostoucími druhy a prostřednictvím dvoustranných a vícestranných dohod přispívat k dalšímu rozvoji příslušných právních předpisů;
22. vyzývá k posílení mezinárodních mechanismů odpovědnosti a k bezodkladnému zlepšení politik a práva s cílem učinit přítrž obchodování s produkty z volně žijících a planě rostoucích druhů a s lesními produkty a poptávce po nich;
23. vyzývá k vypracování podrobné výroční zprávy, která by monitorovala a zhodnotila pokrok v provádění, a to včetně mechanismu podobnému přehledu výsledků, jež byl použit při sledování pokroku při dokončování sítě Natura 2000;
24. zdůrazňuje, že s cílem zamezit „migraci“ zločineckých sítí zaměřených na volně žijící a planě rostoucí druhy je obzvláště důležité harmonizovat politiky a právní rámce;
25. naléhavě vyzývá EU a všechny její členské státy, aby více podporovaly regulaci mezinárodního obchodu a aby definitivně znemožnily existenci domácích trhů se slonovinou a zničily jakékoli zásoby slonoviny.

**VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ
VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO**

Datum přijetí	31.8.2016
Výsledek konečného hlasování	+: 25 -: 1 0: 0
Členové přítomní při konečném hlasování	Louis Aliot, Beatriz Becerra Basterrechea, Ignazio Corrao, Manuel dos Santos, Doru-Claudian Frunzuliță, Nathan Gill, Charles Goerens, Enrique Guerrero Salom, Heidi Hautala, Maria Heubuch, György Hölvényi, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Stelios Kouloglou, Arne Lietz, Linda McAvan, Norbert Neuser, Cristian Dan Preda, Lola Sánchez Caldentey, Eleni Theoharous, Paavo Väyrynen, Bogdan Brunon Wenta, Rainer Wieland, Anna Záborská
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Brian Hayes, Joachim Zeller
Náhradníci (čl. 200 odst. 2) přítomní při konečném hlasování	Liliana Rodrigues